

Εκκλησιασμός: Το πνευματικό λιμάνι των πιστών

/ Ορθοδοξία· Διεθνές Πρακτορείο Εκκλησιαστικών Ειδήσεων

Ἁγίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου

Λιμάνια πνευματικὰ οἱ Ναοί

Μὲ λιμάνια μέσα στὸ πέλαγος μοιάζουν οἱ ναοί, ποὺ ὁ Θεὸς ἐγκατέστησε στὶς πόλεις· πνευματικὰ λιμάνια, ὅπου βρίσκουμε ἀπερίγραπτη ψυχικὴ ἡρεμία ὅσοι σ' αὐτὰ καταφεύγουμε, ζαλισμένοι ἀπὸ τὴν κοσμικὴ τύρβη. Κι ὅπως ἀκριβῶς ἓνα ἀπάνεμο κι ἀκύμαντο λιμάνι προσφέρει ἀσφάλεια στὰ ἀραγμένα πλοῖα, ἔτσι καὶ ὁ ναὸς σώζει ἀπὸ τὴν τρικυμία τῶν βιοτικῶν μεριμνῶν ὅσους σ' αὐτὸν προστρέχουν καὶ ἀξιῶνει τοὺς πιστοὺς νὰ στέκονται μὲ ἀσφάλεια καὶ ν' ἀκοῦνε τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ μὲ γαλήνη πολλή.

Ὁ ναὸς εἶναι θεμέλιο τῆς ἀρετῆς καὶ σχολεῖο τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Πάτησε στὰ πρόθυρά του μόνο, ὁποιαδήποτε ὥρα, κι ἀμέσως θὰ ξεχάσεις τὶς καθημερινές

φροντίδες. Πέρασε μέσα, και μία αύρα πνευματική θα περικυκλώσει την ψυχή σου. Αυτή ή ήσυχία προξενεί δέος και διδάσκει τη χριστιανική ζωή· ανορθώνει το φρόνημα και δέν σε αφήνει να θυμάσαι τα παρόντα· σε μεταφέρει από τη γη στον ούρανό. Κι αν τόσο μεγάλο είναι το κέρδος όταν δέν γίνεται λατρευτική σύναξη, σκέψου, όταν τελείται ή λειτουργία και οι προφήτες διδάσκουν, οι απόστολοι κηρύσσουν το Εύαγγέλιο, ο Χριστός βρίσκεται ανάμεσα στους πιστούς, ο Θεός Πατέρας δέχεται την τελούμενη θυσία, το Άγιο Πνεύμα χορηγεί τη δική Του αγαλλίαση, τότε λοιπόν, με πόση ωφέλεια πλημμυρισμένοι δέν φεύγουν από το ναό οι εκκλησιαζόμενοι;

Στην εκκλησία συντηρείται ή χαρά όσων χαίρονται· στην εκκλησία βρίσκεται ή εύθυμία τών πικραμένων, ή εύφροσύνη τών λυπημένων, ή αναψυχή τών βασανισμένων, ή ανάπαυση τών κουρασμένων. Γιατί ο Χριστός λέει: «Έλατε σ' έμένα όλοι όσοι είστε κουρασμένοι και φορτωμένοι με προβλήματα, κι έγώ θα σ' αναπαύσω» (Ματθ. 11:28). Τί πιό ποθητό απ' αυτή τη φωνή; Τί πιό γλυκό από τούτη την πρόσκληση; Σε συμπόσιο σε καλεί ο Κύριος, όταν σε προσκαλεί στην εκκλησία· σε ανάπαυση από τους κόπους σε παρακινεί· σε ανακούφιση από τις όδύνες σε μεταφέρει. Γιατί σε ξαλαφρώνει από το βάρος τών αμαρτημάτων. Με την πνευματική απόλαυση θεραπεύει τη στενοχώρια και με τη χαρά τη λύπη.

Γιατί δέν εκκλησιάζεσαι;

Παρ' όλα αυτά, λίγοι είναι εκείνοι που έρχονται στην εκκλησία. Τί θλιβερό! Στους χορούς και στις διασκεδάσεις τρέχουμε πρόθυμα. Τις άνοησίες τών τραγουδιστών τις άκοϋμε με εύχαρίστηση. Τις αίσχρολογίες τών ήθοποιών τις άπολαμβάνουμε για ώρες, δίχως να βαριόμαστε. Και μόνο όταν μιλάει ο Θεός, χασμουριόμαστε, ξυνόμαστε και ζαλιζόμαστε. Μά και στα ίπποδρομία, μολονότι δέν ύπάρχει στέγη για να προστατεύει τους θεατές από τη βροχή, τρέχουν οι περισσότεροι σαν μανιακοί, άκόμα κι όταν βρέχει ραγδαία, άκόμα κι όταν ο άνεμος σηκώνει τα πάντα. Δέν λογαριάζουν ούτε την κακοκαιρία ούτε το κρύο ούτε την άπόσταση. Τίποτα δέν τους κρατάει στα σπίτια τους. Όταν, όμως, πρόκειται να πάνε στην εκκλησία, τότε και το ψιλόβροχο τους γίνεται έμπόδιο. Κι αν τους ρωτήσεις, ποιός είναι ο Άμώς ή ο Όβδιού, πόσοι είναι οι προφήτες ή οι απόστολοι, δέν μπορούν ν' άνοιξουν το στόμα τους. Για τ' άλογα, όμως, τους τραγουδιστές και τους ήθοποιούς μπορούν σε πληροφορήσουν με κάθε λεπτομέρεια. Είναι κατάσταση αυτή;

Γιορτάζουμε μνήμες άγίων, και σχεδόν κανένας δέν παρουσιάζεται στο ναό. Φαίνεται πως ή άπόσταση παρασύρει τους χριστιανούς στην άμέλεια· ή μάλλον όχι ή άπόσταση, άλλά ή άμέλεια μόνο τους έμποδίζει. Γιατί, όπως τίποτα δέν μπορεί να έμποδίσει αυτόν που έχει άγαθή προαίρεση και ζήλο να κάνει κάτι, έτσι και τον

ἀμελῆ, τὸν ράθυμο καὶ ἀναβλητικὸ ὅλα μποροῦν νὰ τὸν ἐμποδίσουν.

Οἱ μάρτυρες ἔχυσαν τὸ αἷμα τους γιὰ τὴν Ἀλήθεια, κι ἐσὺ λογαριάζεις μία τόσο μικρὴ ἀπόσταση; Ἐκεῖνοι θυσιάσαν τὴ ζωὴ τους γιὰ τὸ Χριστό, κι ἐσὺ δὲν θέλεις οὔτε λίγο νὰ κοπιᾶσεις; Ὁ Κύριος πέθανε γιὰ χάρη σου, κι ἐσὺ τὸν περιφρονεῖς; Γιορτάζουμε μνήμες ἁγίων, κι ἐσὺ βαριέσαι νὰ ἔρθεις στὸ ναό, προτιμώντας νὰ κάθῃσαι στὸ σπίτι σου; Καὶ ὅμως, πρέπει νὰ ἔρθεις, γιὰ νὰ δεῖς τὸ διάβολο νὰ νικιέται, τὸν ἅγιο νὰ νικάει, τὸ Θεὸ νὰ δοξάζεται καὶ τὴν Ἐκκλησίαν νὰ θριαμβεύει.

«Μὰ εἶμαι ἀμαρτωλός», λές, «καὶ δὲν τολμῶ ν' ἀντικρύσω τὸν ἅγιο». Ἀκριβῶς ἐπειδὴ εἶσαι ἀμαρτωλός, ἔλα ἐδῶ, γιὰ νὰ γίνεις δίκαιος. Ἦ μήπως δὲν γνωρίζεις, ὅτι καὶ αὐτοὶ ποὺ στέκονται μπροστὰ στὸ ἱερὸ θυσιαστήριον, ἔχουν διαπράξει ἀμαρτίες; Γι' αὐτὸ οἰκονόμησε ὁ Θεὸς νὰ ὑποφέρουν καὶ οἱ ἱερεῖς ἀπὸ κάποια πάθη, ὥστε νὰ κατανοοῦν τὴν ἀνθρώπινη ἀδυναμία καὶ νὰ συγχωροῦν τοὺς ἄλλους.

«Ἄφοῦ, ὅμως, δὲν τήρησα ὅσα ἄκουσα στὴν ἐκκλησία», θὰ μοῦ πεῖ κάποιος, «πῶς μπορῶ νὰ ἔρθω πάλι;». Ἔλα νὰ ξανακούσεις τὸν θεῖο λόγο. Καὶ προσπάθησε τώρα νὰ τὸν ἐφαρμόσεις. Ἄν βάλεις φάρμακο πάνω στὸ τραῦμα σου καὶ δὲν τὸ ἐπουλώσει τὴν ἴδια μέρα, δὲν θὰ ξαναβάλεις καὶ τὴν ἐπόμενη; Ἄν ὁ ξυλοκόπος, ποὺ θέλει νὰ κόψει μία βελανιδιά, δὲν κατορθώσει νὰ τὴ ρίξει μὲ τὴν πρώτη τσεκουριά, δὲν τὴ χτυπάει καὶ δεύτερη καὶ πέμπτη καὶ δέκατη φορά; Κάνε κι ἐσὺ τὸ ἴδιο.

Ἀλλά, θὰ μοῦ πεῖς, σ' ἐμποδίζουν νὰ ἐκκλησιαστεῖς ἡ φτώχεια καὶ ἡ ἀνάγκη νὰ ἐργαστεῖς. Ὅμως δὲν εἶναι εὐλογία καὶ τούτη ἡ πρόφαση. Ἐφτὰ μέρες ἔχει ἡ ἐβδομάδα. Αὐτὲς τὶς ἐφτὰ μέρες τὶς μοιράστηκε ὁ Θεὸς μαζί μας. Καὶ σ' ἐμᾶς ἔδωσε ἕξι, ἐνῶ γιὰ τὸν ἑαυτό Του ἄφησε μία. Αὐτὴ τὴ μοναδικὴ μέρα, λοιπόν, δὲν δέχεσαι νὰ σταματήσεις τὶς ἐργασίες;

Καὶ γιατί λέω γιὰ ὀλόκληρη μέρα; Ἐκεῖνο ποὺ ἔκανε στὴν περίπτωση τῆς ἐλεημοσύνης ἢ χήρα του Εὐαγγελίου, τὸ ἴδιο κάνε κι ἐσὺ στὴ διάρκεια αὐτῆς τῆς μιᾶς μέρας. Ἔδωσε ἐκείνη δυὸ λεπτὰ καὶ πῆρε πολλὴ χάρη ἀπὸ τὸ Θεό. Δάνεισε κι ἐσὺ δυὸ ὥρες στὸ Θεό, πηγαίνοντας στὴν ἐκκλησία, καὶ θὰ φέρεις στὸ σπίτι σου κέρδη ἀμέτρητων ἡμερῶν. Ἄν ὅμως δὲν δέχεσαι νὰ κάνεις κάτι τέτοιο, σκέψου μήπως μ' αὐτὴ σου τὴ στάση χάσεις κόπους πολλῶν ἐτῶν. Γιατὶ ὁ Θεός, ὅταν περιφρονεῖται, γνωρίζει νὰ σκορπίζει τὰ χρήματα ποὺ συγκεντρώνεις μὲ τὴν ἐργασία τῆς Κυριακῆς.

Μὰ κι ἂν ἀκόμα ἔβρισκες ὀλόκληρο θησαυροφυλάκιον γεμάτο ἀπὸ χρυσάφι καὶ ἐξ αἰτίας τοῦ ἀπουσίαζες ἀπὸ τὸ ναό, θὰ ἦταν πολὺ μεγαλύτερη ἢ ζημιὰ σου· καὶ τόσο μεγαλύτερη, ὅσο ἀνώτερα εἶναι τὰ πνευματικὰ ἀπὸ τὰ ὑλικά. Γιατὶ τὰ ὑλικά πράγματα, κι ἂν ἀκόμα εἶναι πολλὰ καὶ τρέχουν ἄφθονα ἀπὸ παντοῦ, δὲν τὰ

παίρνουμε στην άλλη ζωή, δὲν μεταφέρονται μαζί μας στὸν οὐρανό, δὲν παρουσιάζονται στὸ φοβερὸ ἐκεῖνο βῆμα τοῦ Κυρίου. Ἀλλὰ πολλές φορές, καὶ πρὶν ἀκόμα πεθάνουμε, μᾶς ἐγκαταλείπουν. Ἀντίθετα, ὁ πνευματικὸς θησαυρὸς ποὺ ἀποκτοῦμε στὴν ἐκκλησία, εἶναι κτῆμα ἀναφαίρετο καὶ μᾶς ἀκολουθεῖ παντοῦ.

«Ναί, ἀλλὰ μπορῶ», λέει κάποιος ἄλλος, «νὰ προσευχηθῶ καὶ στὸ σπίτι μου». Ἄπατᾶς τὸν ἑαυτό σου, ἄνθρωπε. Βεβαίως, εἶναι δυνατὸν νὰ προσευχηθεῖς καὶ στὸ σπίτι σου· εἶναι ἀδύνατον ὅμως νὰ προσευχηθεῖς ἔτσι, ὅπως προσεύχεσαι στὴν ἐκκλησία, ὅπου ὑπάρχει τὸ πλῆθος τῶν πατέρων καὶ ὅπου ὁμόφωνη κραυγὴ ἰκεσίας ἀναπέμπεται στὸ Θεό. Δὲν σὲ ἀκούει τόσο πολὺ ὁ Κύριος ὅταν Τὸν παρακαλεῖς μόνος σου, ὅσο ὅταν Τὸν παρακαλεῖς ἐνωμένος μὲ τοὺς ἀδελφούς σου. Γιατὶ στὴν ἐκκλησία ὑπάρχουν περισσότερες πνευματικὲς προϋποθέσεις ἀπ’ ὅσες στὸ σπίτι. Ὑπάρχουν ἡ ὁμόνοια, ἡ συμφωνία τῶν πιστῶν, ὁ σύνδεσμος τῆς ἀγάπης, οἱ εὐχὲς τῶν ἱερέων. Γι’ αὐτό, ἄλλωστε, οἱ ἱερεῖς προΐστανται τῶν ἀκολουθιῶν· γιὰ νὰ ἐνισχύονται μὲ τὶς δυνατότερες εὐχὲς τοὺς οἱ ἀσθενέστερες εὐχὲς τοῦ λαοῦ, κι ἔτσι ὅλες μαζί ν’ ἀνεβαίνουν στὸν οὐρανό.

Ὅταν προσευχόμαστε ὁ καθένας χωριστά, εἴμαστε ἀνίσχυροι· ὅταν ὅμως συγκεντρωνόμαστε ὅλοι μαζί, τότε γινόμαστε πιὸ δυνατοὶ καὶ ἐλκύουμε σὲ μεγαλύτερο βαθμὸ τὴν εὐσπλαχνία τοῦ Θεοῦ. Κάποτε ὁ ἀπόστολος Πέτρος βρισκόταν ἀλυσσοδεμένος στὴ φυλακὴ. Ἔγινε ὅμως θερμὴ προσευχὴ ἀπὸ τοὺς συναγμένους πιστούς, κι ἀμέσως ἐλευθερώθηκε. Τί θὰ μπορούσε, ἐπομένως, νὰ εἶναι πιὸ δυνατὸ ἀπὸ τὴν κοινὴ προσευχή, ποῦ ὠφέλησε κι αὐτοὺς ἀκόμα τοὺς στύλους τῆς Ἐκκλησίας;

Ἡ προσέλευσή μας στὸ Ναό

Σᾶς παρακαλῶ, λοιπόν, καὶ σᾶς ἰκετεύω, ἅς προτιμᾶτε ἀπὸ ὁποιαδήποτε ἄλλη ἀσχολία καὶ φροντίδα τὸν ἐκκλησιασμό. Ἄς τρέχουμε πρόθυμα, ὅπου κι ἂν βρισκόμαστε, στὴν ἐκκλησία.

Προσέξτε, ὅμως, κανεὶς νὰ μὴν μπεῖ στὸν ἱερὸ αὐτὸ χῶρο, ἔχοντας βιοτικὲς φροντίδες ἢ περισπασμούς ἢ φόβους. Ἀλλὰ ἀφοῦ τ’ ἀφήσουμε ὅλα τοῦτα ἔξω, στὶς πύλες τοῦ ναοῦ, τότε ἅς περάσουμε μέσα. Γιατὶ ἐρχόμαστε στὰ ἀνάκτορα τῶν οὐρανῶν, πατᾶμε σὲ τόπους ποὺ ἀστράφτουν.

Ἄς διώξουμε ἀπὸ τὴν ψυχὴ μας πρῶτα-πρῶτα τὴ μνησικακία, γιὰ νὰ μὴν κατακριθοῦμε, ὅταν παρουσιαστοῦμε μπροστὰ στὸ Θεὸ καὶ προσευχηθοῦμε λέγοντας: «Πάτερ ἡμῶν..., ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν». Διαφορετικά, πῶς θέλεις νὰ φανεῖ ὁ Δεσπότης Χριστὸς γλυκὸς καὶ πρᾶος ἀπέναντί σου, ἀφοῦ ἐσὺ γίνεσαι στὸν συνάνθρωπό σου σκληρὸς

καὶ δὲν τὸν συγχωρεῖς; Πῶς θὰ μπορέσεις νὰ ὑψώσεις τὰ χέρια σου στὸν οὐρανό; Πῶς θὰ κινήσεις τὴ γλῶσσα σου σὲ λόγια προσευχῆς; Πῶς θὰ ζητήσεις συγγνώμη; Ἀκόμα κι ἂν θέλει ὁ Θεὸς νὰ συγχωρήσει τὶς ἁμαρτίες σου, δὲν Τὸν ἀφήνεις ἐσύ, ἐπειδὴ δὲν συγχωρεῖς τὸν πλησίον σου.

Ἡ ἀμφίεσή μας

Μὰ καὶ ἡ ἐνδυμασία μας στὸ ναὸ νὰ εἶναι καλὴ ἀπὸ κάθε πλευρά. Νὰ εἶναι κόσμια καὶ ὄχι ἐξεζητημένη. Γιατί τὸ κόσμιο εἶναι σεμνό, ἐνῶ τὸ ἐξεζητημένο εἶναι ἄσεμνο.

Αὐτὸ ἀκριβῶς μᾶς παραγγέλλει καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ὅταν λέει: «Θέλω νὰ προσεύχονται οἱ ἄνδρες σὲ κάθε τόπο, σηκώνοντας πρὸς τὸν οὐρανὸ χέρια ὄσια, χωρὶς ὀργὴ καὶ δισταγμὸ ὀλιγοπιστίας. Ἐπίσης καὶ οἱ γυναῖκες νὰ προσεύχονται μὲ ἀμφίεση σεμνή, στολίζοντας τὸν ἑαυτὸ τους μὲ σεμνότητα καὶ σωφροσύνη, ὄχι μὲ περίτεχνες κομμώσεις καὶ χρυσὰ κοσμήματα ἢ μαργαριτάρια ἢ ἐνδύματα πολυτελεῖ, ἀλλὰ μὲ ὅ,τι ταιριάζει στὶς γυναῖκες ποὺ λένε ὅτι σέβονται τὸ Θεό, δηλαδὴ μὲ καλὰ ἔργα» (Α΄ Τιμ. 2:8-10). Ἄν, λοιπόν, ἀπαγορεύει στὶς γυναῖκες ἐκεῖνα ποὺ εἶναι ἀπόδειξη πλούτου, πολὺ περισσότερο ἀπαγορεύει ὅσα κινοῦν τὴν περιέργεια, ὅπως τὰ φτιασίδια, τὸ βάψιμο τῶν ματιῶν, τὸ κουνιστὸ βάδισμα, τὰ παράξενα ροῦχα καὶ τὰ παρόμοια.

Τί λές, γυναῖκα; Ἔρχεσαι στὸ ναὸ νὰ προσευχηθεῖς, καὶ στολίζεσαι μὲ χρυσαφικὰ καὶ χτενίζεσαι ἐπιτηδευμένα; Μήπως ἦρθες γιὰ νὰ χορέψεις; Μήπως γιὰ νὰ λάβεις μέρος σὲ γαμήλια γιορτῆ; Ἐκεῖ ἔχουν θέση τὰ χρυσαφικὰ καὶ οἱ πολυτέλειες· ἐδῶ δὲν χρειάζεται τίποτα ἀπ' αὐτά. Ἦρθες νὰ παρακαλέσεις τὸ Θεὸ γιὰ τὶς ἁμαρτίες σου. Τί στολίζεις, λοιπόν, τὸν ἑαυτὸ σου; Αὐτὴ ἡ ἐμφάνιση δὲν εἶναι γυναίκα ποὺ ἰκετεύει. Πῶς μπορεῖς νὰ στενάξεις, πῶς μπορεῖς νὰ δακρύσεις, πῶς μπορεῖς νὰ προσευχηθεῖς μὲ θέρμη, ἔχοντας τέτοια ἀμφίεση; Θέλεις νὰ φαίνεσαι εὐπρεπής; Φόρεσε τὸ Χριστὸ καὶ ὄχι τὸ χρυσό. Ντύσου τὴν ἐλεημοσύνη, τὴ φιλανθρωπία, τὴ σωφροσύνη, τὴν ταπεινοφροσύνη. Αὐτὰ ἀξίζουν περισσότερο ἀπ' ὅλο τὸ χρυσάφι. Αὐτὰ καὶ τὴν ὠραία τὴν κάνουν ὠραιότερη καὶ τὴν ἄσχημη τὴν ὁμορφαίνουν. Νὰ ξέρεις, γυναῖκα, πῶς, ὅταν στολιστεῖς πολὺ, γίνεσαι πιὸ αἰσχρὴ κι ἀπὸ τὴ γυμνή, γιατί ἔχεις ἀποβάλλει πιὰ τὴν κοσμιότητα.

Προσοχὴ καὶ προσευχή

Ἀλλὰ καὶ ἡ διαγωγή μας, ὅσο βρισκόμαστε μέσα στὸ ναὸ, ἄς εἶναι ἡ πρέπουσα, ὅπως ἀρμόζει σὲ ἄνθρωπο ποὺ βρίσκεται μπροστὰ στὸ Θεό. Νὰ μὴν ἀσχολούμαστε μὲ ἄσκοπες συζητήσεις, μὰ νὰ στεκόμαστε μὲ φόβο καὶ τρόμο, μὲ προσοχὴ καὶ προθυμία, μὲ τὸ βλέμμα στραμμένο στὴ γῆ καὶ τὴν ψυχὴ ὑψωμένη στὸν οὐρανό.

Γιατί ἔρχονται πολλοὶ στὴν ἐκκλησία, ἐπαναλαμβάνουν μηχανικὰ ψαλμοὺς καὶ

εύχες, καὶ φεύγουν, δίχως νὰ ξέρουν τί εἶπαν. Τὰ χεῖλη κινοῦνται, ἀλλὰ τ' αὐτιά δὲν ἀκοῦνε. Ἐσὺ δὲν ἀκοῦς τὴν προσευχή σου, καὶ θέλεις νὰ σὲ εἰσακούσει ὁ Θεός; Γονάτισα, λες· ἀλλὰ ὁ νοῦς σου πετοῦσε μακριά. Τὸ σῶμα σου ἦταν μέσα στὴν ἐκκλησία καὶ ἡ ψυχὴ σου ἔξω. Τὸ στόμα ἔλεγε τὴν προσευχή καὶ ὁ νοῦς μετροῦσε τόκους, συμβόλαια, συναλλαγές, χωράφια, κτήματα, συναναστροφές μὲ φίλους. Κι ὅλα αὐτὰ συμβαίνουν, γιατί ὁ διάβολος εἶναι πονηρός· ξέρει πῶς τὴν ὥρα τῆς προσευχῆς κερδίζουμε πολλά, γι' αὐτὸ τότε ἐπιτίθεται μὲ μεγαλύτερη σφοδρότητα. Ἄλλες φορές εἴμαστε ξαπλωμένοι στὸ κρεβάτι, καὶ τίποτα δὲν σκεφτόμαστε· ἤρθαμε ὅμως στὴν ἐκκλησία νὰ προσευχηθοῦμε, καὶ ὁ διάβολος μᾶς ἔβαλε ἓνα σωρὸ λογισμούς, ὥστε καθόλου νὰ μὴν ὠφεληθοῦμε.

Ἄν, ἀλήθεια, ὁ Θεός σου ζητήσει λόγο γιὰ τὴν ἀδιαφορία ἢ καὶ τὴν ἀσέβεια ποῦ δείχνεις στὶς λατρευτικὲς συνάξεις, τί θὰ κάνεις; Νά, τὴν ὥρα ποῦ Αὐτὸς σου μιλάει, ἐσύ, ἀντὶ νὰ προσεύχεσαι, ἔχεις πιάσει κουβέντα μὲ τὸν διπλανό σου γιὰ πράγματα ἀνώφελα. Καὶ ὅλα τ' ἄλλα ἀμαρτήματά μας ἂν παραβλέψει ὁ Θεός, τοῦτο φτάνει γιὰ νὰ στερηθοῦμε τὴ σωτηρία. Μὴν τὸ θεωρεῖς μικρὸ παράπτωμα. Γιὰ νὰ καταλάβεις, τὴ βαρύτητά του, σκέψου τί γίνεται στὴν ἀνάλογη περίπτωση τῶν ἀνθρώπων. Ἄς ὑποθέσουμε ὅτι συζητᾶς μ' ἓνα ἐπίσημο πρόσωπο ἢ μ' ἓναν ἐγκάρδιο φίλο σου. Καὶ ἐνῶ ἐκεῖνος σου μιλάει, ἐσὺ γυρίζεις ἀδιάφορα τὸ κεφάλι σου καὶ ἀρχίζεις νὰ κουβεντιάζεις μὲ κάποιον ἄλλο. Δὲν θὰ προσβληθεῖ ὁ συνομιλητὴς σου ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀπρέπειά σου; Δὲν θὰ θυμώσει; Δὲν θὰ σου ζητήσει τὸ λόγο;

Ἄλιμονο! Βρίσκεσαι στὴ θεία Λειτουργία, κι ἐνῶ τὸ βασιλικὸ τραπέζι εἶναι ἐτοιμασμένο, ἐνῶ ὁ Ἄμνος τοῦ Θεοῦ θυσιάζεται γιὰ χάρη σου, ἐνῶ ὁ ἱερέας ἀγωνίζεται γιὰ τὴ σωτηρία σου, ἐσὺ ἀδιαφορεῖς. Τὴν ὥρα ποῦ τὰ ἑξαπτέρυγα Σεραφεῖμ σκεπάζουν τὰ πρόσωπά τους ἀπὸ δέος καὶ ὅλες οἱ οὐράνιες δυνάμεις μαζί μὲ τὸν ἱερέα παρακαλοῦν τὸ Θεὸ γιὰ σένα, τὴ στιγμή ποῦ κατεβαίνει ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ἡ φωτιὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ χύνεται ἀπὸ τὴν ἄχραντη πλευρά Του μέσα στὸ ἅγιο Ποτήριο, τὴ στιγμή αὐτὴ ἢ συνείδησή σου, ἄραγε, δὲν σὲ ἐλέγχει γιὰ τὴν ἀπροσεξία σου; Σκέψου, ἄνθρωπέ μου, μπροστὰ σὲ Ποιὸν στέκεσαι τὴν ὥρα τῆς φρικτῆς μυσταγωγίας καὶ μαζί μὲ ποιούς - μὲ τὰ Χερουβείμ, μὲ τὰ Σεραφεῖμ, μὲ ὅλες τὶς οὐράνιες δυνάμεις. Ἀναλόγισου μαζί μὲ ποιούς ψάλλεις καὶ προσεύχεσαι. Εἶναι ἀρκετὸ γιὰ νὰ συνέλθεις, ὅταν θυμηθεῖς ὅτι, ἐνῶ ἔχεις ὑλικὸ σῶμα, ἀξιώνεσαι νὰ ὑμνεῖς τὸν Κύριό της κτίσεως μαζί μὲ τοὺς ἀσώματους ἀγγέλους.

Μὴ συμμετέχεις, λοιπόν, στὴν ἱερὴ ἐκείνη ὑμνωδία μὲ ἀδιαφορία. Μὴν ἔχεις στὸ νοῦ σου βιοτικὲς σκέψεις. Διῶξε κάθε γήινο λογισμὸ καὶ ἀνέβα νοερὰ στὸν οὐρανό, κοντὰ στὸ θρόνο τοῦ Θεοῦ. Πέταξε ἐκεῖ μαζί μὲ τὰ Σεραφεῖμ, φτερούγισε μαζί

τους, ψάλε τὸν τρισάγιο ὕμνο στὴν Παναγία Τριάδα.

Ἡ Θεία Κοινωνία

Καὶ σὰν ἔρθει ἡ στιγμή τῆς θείας Κοινωνίας καὶ πρόκειται νὰ πλησιάσεις τὴν ἁγία Τράπεζα, πίστευε ἀκλόνητα πῶς ἐκεῖ εἶναι παρὼν ὁ Χριστός, ὁ Βασιλιάς τῶν ὅλων. Ὅταν δεῖς τὸν ἱερέα νὰ σοῦ προσφέρει τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τοῦ Κυρίου, μὴ νομίσῃς ὅτι ὁ ἱερέας τὸ κάνει αὐτό, ἀλλὰ πίστευε ὅτι τὸ χέρι ποῦ ἀπλώνεται εἶναι τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸς ποῦ λάμπρυνε μὲ τὴν παρουσία Τοῦ τὴν τράπεζα τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου, Αὐτὸς καὶ τώρα διακοσμεῖ τὴν Τράπεζα τῆς θείας Λειτουργίας. Παραβρίσκεται πραγματικὰ καὶ ἐξετάζει τοῦ καθενὸς τὴν προαίρεση καὶ παρατηρεῖ ποιὸς πλησιάζει μὲ εὐλάβεια ταιριαστὴ στὸ ἅγιο Μυστήριον, ποιὸς μὲ πονηρὴ συνείδηση, μὲ σκέψεις βρωμερὲς καὶ ἀκάθαρτες, μὲ πράξεις μολυσμένες. Ἀναλογίσου, λοιπόν, κι ἐσὺ ποιὸ ἐλάττωμά σου διόρθωσες, ποιὰν ἀρετὴ κατόρθωσες, ποιὰν ἁμαρτία ἔσβησες μὲ τὴν ἐξομολόγησιν, σὲ τί ἔγινες καλύτερος. Ἄν ἡ συνείδησή σου σὲ πληροφορεῖ ὅτι φρόντισες ἀρκετὰ γιὰ τὴν ἐπούλωση τῶν ψυχικῶν σου τραυμάτων, ἂν ἔκανες κάτι περισσότερο ἀπὸ τὴ νηστεία, κοινώνησε μὲ φόβον Θεοῦ. Ἀλλιῶς, μεῖνε μακριὰ ἀπὸ τὰ ἄχραντα Μυστήρια. Καὶ ὅταν καθαριστεῖς ἀπ' ὅλες τὶς ἁμαρτίες σου, τότε νὰ πλησιάσεις.

Νὰ προσέρχεστε, λοιπόν, στὴ θεία Κοινωνία μὲ φόβον καὶ τρόμον, μὲ συνείδηση καθαρὴ, μὲ νηστεία καὶ προσευχὴ. Χωρὶς νὰ θορυβεῖτε, χωρὶς νὰ ποδοπατᾶτε καὶ νὰ σπρώχνετε τοὺς διπλανοὺς σας. Γιατί αὐτὸ ἀποτελεῖ τὴ μεγαλύτερη τρέλα καὶ τὴ χειρότερη περιφρόνηση τῶν θείων Μυστηρίων.

Πές μου, ἄνθρωπε, γιατί κάνεις θόρυβον; Γιατί βιάζεσαι; Σὲ πιέζει τάχα ἡ ἀνάγκη νὰ κάνεις τὶς δουλειές σου; Καὶ σοῦ περνάει ἄραγε, τὴν ὥρα ποῦ πᾶς νὰ κοινωνήσεις, ἡ σκέψη ὅτι ἔχεις δουλειές; Ἔχεις μήπως τὴν αἴσθησιν ὅτι εἶσαι πάνω στὴ γῆ; Νομίζεις ὅτι βρίσκεσαι μαζί μὲ ἀνθρώπους καὶ ὄχι μὲ τοὺς χοροὺς τῶν ἀγγέλων; Μὰ κάτι τέτοιο εἶναι δεῖγμα πέτρινης καρδιάς...

Κάθε πότε νὰ κοινωνοῦμε;

Ἐπάρχει κι ἓνα ἄλλο θέμα: Πολλοὶ κοινωνοῦν μίαν φορά τὸ χρόνο, ἄλλοι δυὸ φορές, ἄλλοι περισσότερες. Ποιοὺς ἀπ' αὐτοὺς θὰ ἐπιδοκιμάσουμε; Ὅσους μίαν φορά, ὅσους πολλὰς ἢ ὅσους λίγες φορές μεταλαμβάνουν; Οὔτε τοὺς μίαν οὔτε τὶς πολλὰς οὔτε τοὺς λίγες, μὰ ἐκείνους ποῦ πλησιάζουν στὸ ἅγιο Ποτήριον μὲ καρδιὰ ἀγνή, μὲ βίον ἀνεπίληπτον. Αὐτοὶ ἄς κοινωνοῦν πάντα. Οἱ ἄλλοι, οἱ ἀμετανόητοι ἁμαρτωλοὶ, ἄς μένουν μακριὰ ἀπὸ τὰ ἄχραντα Μυστήρια, γιατί ἀλλιῶς κρῖμα καὶ καταδίκη, ἐτοιμάζουν γιὰ τὸν ἑαυτό τους. Ὁ ἅγιος ἀπόστολος λέει: «Ὅποιος τρώει τὸν ἄρτον καὶ πίνει τὸ ποτήριον τοῦ Κυρίου μὲ τρόπο ἀνάξιον, γίνεται ἔνοχος ἁμαρτήματος

ἀπέναντι στοῦ σώμα καὶ στοῦ αἷμα τοῦ Κυρίου, προκαλώντας τὴν καταδίκη του» (Α΄ Κορ. 11:27, 29). Θὰ τιμωρηθεῖ, δηλαδή, τόσο αὐστηρά, ὅσο καὶ οἱ σταυρωτὲς τοῦ Χριστοῦ, ἀφοῦ κι ἐκεῖνοι ἔγιναν ἔνοχοι ἀμαρτήματος ἀπέναντι στοῦ σώμα Του.

Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς πιστοὺς ἔχουν φτάσει σὲ τέτοιο σημεῖο περιφρονήσεως τῶν ἁγίων Μυστηρίων, ὥστε, ἐνῶ εἶναι γεμάτοι ἀπὸ ἀμέτρητες κακίες καὶ δὲν διορθώνουν καθόλου τὸν ἑαυτό τους, κοινωνοῦν στὶς γιορτὲς ἀπροετοίμαστοι. Μὴ γνωρίζοντας ὅτι προϋπόθεση τῆς θείας Κοινωνίας δὲν εἶναι ἡ γιορτὴ, ἀλλὰ, καθὼς εἴπαμε, ἡ καθαρὴ συνείδηση. Καὶ ὅπως αὐτὸς ποὺ δὲν αἰσθάνεται κανένα κακὸ στὴ συνείδησή του, πρέπει καθημερινὰ νὰ προσέρχεται στὴ θεία Κοινωνία, ἔτσι κι αὐτὸς ποὺ εἶναι φορτωμένος ἀμαρτήματα καὶ δὲν μετανοεῖ, πρέπει νὰ μὴν κοινωνεῖ οὔτε στὴ γιορτὴ. Γι' αὐτὸ καὶ πάλι σᾶς παρακαλῶ ὅλους νὰ μὴν πλησιάζετε στὰ θεῖα Μυστήρια ἔτσι ἀπροετοίμαστοι κι ἐπειδὴ τὸ ἀπαιτεῖ ἡ γιορτὴ, ἀλλὰ, ἂν κάποτε ἀποφασίσετε νὰ λάβετε μέρος στὴ θεία Λειτουργία καὶ νὰ κοινωνήσετε, νὰ καθαρίζετε καλὰ τὸν ἑαυτό σας, ἀπὸ πολλὰς μέρες πρὶν, μὲ τὴ μετάνοια, τὴν προσευχή, τὴν ἐλεημοσύνη, τὴ φροντίδα γιὰ τὰ πνευματικὰ πράγματα.

Παραμονὴ ὡς τὴν ἀπόλυση

Ἦρθες, λοιπόν, στὴν ἐκκλησία καὶ ἀξιώθηκες νὰ συναντήσεις τὸ Χριστό; Μὴ φύγεις, ἂν δὲν τελειώσει ἡ ἀκολουθία. Ἄν φύγεις πρὶν ἀπὸ τὴν ἀπόλυση, εἶσαι ἔνοχος ὅσο κι ἕνας δραπέτης. Πηγαίνεις στὸ θέατρο καί, ἂν δὲν τελειώσει ἡ παράσταση, δὲν φεύγεις. Μπαίνεις στὴν ἐκκλησία, στὸν οἶκο τοῦ Κυρίου, καὶ γυρίζεις τὴν πλάτη στὰ ἄχραντα Μυστήρια; Φοβήσου τουλάχιστον ἐκεῖνον ποὺ εἶπε: «Ὅποιος καταφρονεῖ τὸ Θεό, θὰ καταφρονηθεῖ ἀπ' Αὐτόν» (Πρβλ. Παροιμ. 13:13).

Τί κάνεις, ἄνθρωπε; Ἐνῶ ὁ Χριστὸς εἶναι παρών, οἱ ἄγγελοί Του παραστέκονται, οἱ ἀδελφοί σου κοινωνοῦν ἀκόμα, ἐσὺ τοὺς ἐγκαταλείπεις καὶ φεύγεις; Ὁ Χριστὸς σου προσφέρει τὴν ἁγία σάρκα Του, κι ἐσὺ δὲν περιμένεις λίγο, γιὰ νὰ Τὸν εὐχαριστήσεις ἔστω μὲ τὰ λόγια; Ὅταν παρακάθεσαι σὲ δεῖπνο, δὲν τολμᾶς νὰ φύγεις, ἔστω κι ἂν ἔχεις χορτάσει, τὴ στιγμή ποὺ οἱ φίλοι σου κάθονται ἀκόμα στὸ τραπέζι. Καὶ τώρα ποὺ τελοῦνται τὰ φρικτὰ Μυστήρια τοῦ Χριστοῦ, τ' ἀφήνεις ὅλα στὴ μέση καὶ φεύγεις;

Θέλετε νὰ σᾶς πῶ τίνος τὸ ἔργο κάνουν ὅσοι φεύγουν πρὶν τελειώσει ἡ θεία Λειτουργία καὶ δὲν συμμετέχουν ἔτσι στὶς τελευταῖες εὐχαριστήριες εὐχές; Ἴσως εἶναι βαρὺ αὐτὸ ποὺ πρόκειται νὰ πῶ, μὰ πρέπει νὰ τὸ πῶ. Ὅταν ὁ Ἰούδας πῆρε μέρος στὸν Μυστικὸ Δεῖπνο τοῦ Χριστοῦ, ἐνῶ ὅλοι ἦταν καθισμένοι στὸ τραπέζι, αὐτὸς σηκώθηκε πρὶν ἀπὸ τοὺς ἄλλους κι ἔφυγε. Ἐκεῖνον, λοιπόν, τὸν Ἰούδα

μιμούνται... Ἄν δὲν ἔφευγε τότε ἐκεῖνος, δὲν θὰ γινόταν προδότης, δὲν θὰ χανόταν. Ἄν δὲν ξεχώριζε τὸν ἑαυτό του ἀπὸ τὸ ποῖμνιο, δὲν θὰ τὸν ἔβρισκε μόνο του ὁ λύκος, γιὰ νὰ τὸν φάει.

Μετὰ τὸν ἐκκλησιασμό

Ἐμεῖς ἂς ἀναχωροῦμε ἀπὸ τὴ θεία Λειτουργία σὰν λιοντάρια ποὺ βγάζουν φωτιά, ἔχοντας γίνει φοβεροὶ ἀκόμα καὶ στὸ διάβολο. Γιατὶ τὸ ἅγιο αἷμα τοῦ Κυρίου ποὺ κοινωνοῦμε, ποτίζει τὴν ψυχὴ μας καὶ τῆς δίνει μεγάλη δύναμη. Ὄταν τὸ μεταλαβαίνουμε ἄξια, διώχνει τοὺς δαίμονες μακριὰ καὶ φέρνει κοντά μας τοὺς ἀγγέλους καὶ τὸν Κύριο τῶν ἀγγέλων. Αὐτὸ τὸ αἷμα εἶναι ἡ σωτηρία τῶν ψυχῶν μας, μ' αὐτὸ λούζεται ἡ ψυχὴ, μ' αὐτὸ στολίζεται. Αὐτὸ τὸ αἷμα κάνει τὸ νοῦ μας λαμπρότερο ἀπὸ τὴ φωτιά, αὐτὸ κάνει τὴν ψυχὴ μας λαμπρότερη ἀπὸ τὸ χρυσάφι.

Προσελκύστε, λοιπόν, τοὺς ἀδελφούς μας στὴν ἐκκλησία, προτρέψτε τοὺς πλανημένους, συμβουλέψτε τους ὄχι μόνο μὲ λόγια, ἀλλὰ καὶ μὲ ἔργα. Κι ἂν ἀκόμα τίποτα δὲν πεῖς, ἀλλὰ βγεῖς ἀπὸ τὴν ἱερὴ σύναξη, δείχνοντας στοὺς ἀπόντες – καὶ μὲ τὴν ἐμφάνιση καὶ μὲ τὸ βλέμμα καὶ μὲ τὴ φωνὴ καὶ μὲ τὸ βάδισμα καὶ μ' ὅλη σου τὴ σεμνότητα – τί κέρδος ποὺ ἀποκόμισες ἀπὸ τὸ ναό, αὐτὸ εἶναι ἀρκετὸ γιὰ παραίνεση καὶ συμβουλή. Γιατὶ ἔτσι πρέπει νὰ βγαίνουμε ἀπὸ τὸ ναό, σὰν ἀπὸ τὰ ἱερὰ ἄδυτα, σὰν νὰ κατεβαίνουμε ἀπὸ τοὺς ἴδιους τοὺς οὐρανοὺς. Δίδαξε ὅσους δὲν ἐκκλησιάζονται ὅτι ἔψαλες μαζί μὲ τὰ Σεραφεῖμ, ὅτι ἀνήκεις στὴν οὐράνια πολιτεία, ὅτι συναντήθηκες μὲ τὸ Χριστὸ καὶ μίλησες μαζί Του. Ἄν ἔτσι ζοῦμε τὴ θεία Λειτουργία, δὲν θὰ χρειαστεῖ νὰ ποῦμε τίποτα στοὺς ἀπόντες. Ἀλλὰ βλέποντας ἐκεῖνοι τὴ δικὴ μας ὠφέλεια, θὰ νιώσουν τὴ δικὴ τους ζημιὰ καὶ θὰ τρέξουν γρήγορα στὴν ἐκκλησία, γιὰ ν' ἀπολαύσουν τὰ ἴδια ἀγαθὰ, μὲ τὴ χάρη καὶ φιλανθρωπία τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, στὸν ὁποῖο, μαζί μὲ τὸν Πατέρα καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, αἰώνια ἀνήκει ἡ δόξα.

Πηγή: www.orthodoxianewsagency.gr